

บทความวิจัย

Effects of Using the ABCs Concept Video Teaching in Caring for Patients with Increased Intracranial Pressure on Self-confidence in Nursing Practice for Brain injury and Satisfaction of Nursing Student St Theresa International College.

Received: Jul 27, 2023

Revised: Oct 13, 2023

Accepted: Dec 15, 2023

Kunnika Rukyingchareon, M.N.S.¹

Angkana Somkong, M.N.S.²

Suthat Supanam, M.N.S.³

Abstract

Introduction: Increase intracranial pressure (IICP) is a complication of brain injury. Nursing students must have an understanding of mechanisms IICP. Therefore, able to provide effective nursing care to patients.

Research Objectives: To compare the self-confidence in nursing practice in the surgical intensive care unit of 3rd year nursing students before and after we used ABCs video media in caring for patients with Increase intracranial pressure.

Research Methodology: A quasi-experimental research, two groups, before and after measurements. The sample consisted of 3rd year nursing students. The samples were selected by simple random sampling. Divided into the experimental group and the control group were 45 people each. Research instrument consisted of: 1. ABCs video media 2. Assessment questionnaire for self-confidence in the nursing practice 3. Satisfaction questionnaire. The content validity index of video media was .88, the questionnaire's self-confidence was .88 and .84, respectively. Data were analyzed by descriptive statistics and t-test.

Results: In this study the result show that the mean of self-confidence score in nursing practice after the experimental group was significantly higher than before the experiment ($p < .05$). When we used ABCs video media the mean of satisfaction score was significantly at a high level ($p < .05$).

Conclusions: The use of video ABCs in the care of patients with IICP. Helps to increase self-confidence in the nursing practice of brain injury patients.

Recommendation: The ABCs video media for the care of patients with IICP should be used in Prepare nursing students before practical training.

Keywords: ABCs video media, self-confidence in nursing practice, satisfaction with video media

Funding: St.Theresa International College

^{1,3}Lecturer, ¹Email: rukying@gmail.com ³Email: suthat.supanam@gmail.com

²Corresponding author: Lecturer, ²Email: ajtabu@gmail.com

^{1,3}Faculty of Nursing St Theresa International College, Nakhon Nayok, Thailand.

ผลของการใช้สื่อวีดิทัศน์ ABCs ในการดูแลผู้ป่วยความดันในกะโหลกศีรษะสูง ต่อความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยบาดเจ็บทางสมองและความพึงพอใจ ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา

Received: Jul 27, 2023

Revised: Oct 13, 2023

Accepted: Dec 15, 2023

กรรณิกา รักยิ่งเจริญ พย.ม.¹

อังคณา สมคง พย.ม.²

สุทัศน์ ศุภนาม พย.ม.³

บทคัดย่อ

บทนำ: ความดันในกะโหลกศีรษะสูง เป็นภาวะแทรกซ้อนของผู้ป่วยที่บาดเจ็บทางสมอง นักศึกษาพยาบาลต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับกลไกการเกิดความดันในกะโหลกศีรษะสูง จึงสามารถให้การพยาบาลผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย: เพื่อเปรียบเทียบความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยบาดเจ็บทางสมองของนักศึกษาพยาบาล ก่อนและหลังการใช้สื่อวีดิทัศน์ ABCs ในการดูแลผู้ป่วยความดันในกะโหลกศีรษะสูง

ระเบียบวิธีวิจัย: วิจัยกึ่งทดลอง แบบ 2 กลุ่ม วัดก่อนและหลัง กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 45 คน กลุ่มควบคุม 45 คน เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย 1. สื่อวีดิทัศน์ ABCs ในการดูแลผู้ป่วยความดันในกะโหลกศีรษะสูง 2. แบบประเมินความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยบาดเจ็บทางสมอง 3. แบบสอบถามความพึงพอใจการใช้สื่อวีดิทัศน์ ABCs ในการดูแลผู้ป่วยความดันในกะโหลกศีรษะสูง ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาของสื่อวีดิทัศน์เท่ากับ .88 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .88 และ .84 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา และทดสอบค่าที

ผลการวิจัย: หลังทดลอง พบว่า กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาล สูงกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) หลังการทดลอง พบว่า กลุ่มทดลอง มีระดับความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาล สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) และความพึงพอใจของการใช้สื่อวีดิทัศน์ ABCs ในการดูแลผู้ป่วยความดันในกะโหลกศีรษะสูง อยู่ในระดับมาก

สรุปผล: การใช้สื่อวีดิทัศน์ ABCs ในการดูแลผู้ป่วยความดันในกะโหลกศีรษะสูง ช่วยเพิ่มความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยบาดเจ็บทางสมอง

ข้อเสนอแนะ: ควรนำสื่อวีดิทัศน์ ABCs ในการดูแลผู้ป่วยความดันในกะโหลกศีรษะสูงไปใช้ในการเตรียมความพร้อมนักศึกษา ก่อนฝึกภาคปฏิบัติ

คำสำคัญ: สื่อวีดิทัศน์ ABCs ความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาล ความพึงพอใจต่อสื่อวีดิทัศน์

บทนำ

คณะพยาบาลศาสตร์วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา มีการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยได้มีการนำรูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนทางพยาบาลทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ จากการสะท้อนคิดความรู้สึก (Reflective) ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่รู้สึกไม่มั่นใจ ตื่นเต้น วิตกกังวล ไม่กล้าฝึกภาคปฏิบัติในการดูแลผู้ป่วยวิกฤต กลัวทำไม่ได้ กลัวที่พยาบาลดู กลัวผู้ป่วย กลัวอาจารย์ รู้สึกกดดัน เพราะไม่มีประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วยวิกฤตมาก่อน ทำให้ขาดความมั่นใจในการดูแลผู้ป่วย จากสถิติพบว่า หอผู้ป่วยวิกฤตทางศัลยกรรมที่นักศึกษาชั้นฝึกภาคปฏิบัติ พบผู้ป่วยที่มีการบาดเจ็บทางสมองเป็นอันดับที่ 1 ใน 5 ของกลุ่มโรคที่เข้ารับการรักษานในหอผู้ป่วยวิกฤตทางศัลยกรรม นักศึกษาไม่เคยมีประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วยบาดเจ็บทางสมองมาก่อน ประกอบกับทักษะการดูแลผู้ป่วยทางด้านศัลยกรรมที่จำเป็นในหอผู้ป่วยวิกฤตของรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 2 คือ การพยาบาลผู้ป่วยบาดเจ็บทางสมองที่ต้องประเมิน Glasgow coma scale เพื่อเฝ้าติดตามภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูง เป็นสิ่งที่นักศึกษาพยาบาลทุกคนต้องได้รับประสบการณ์ของรายวิชาที่ระบุไว้ ประกอบกับในหัวข้อความดันในกะโหลกศีรษะสูงมีความซับซ้อนส่งผลให้นักศึกษาพยาบาลต้องมีความเข้าใจในกระบวนการเกิดความดันในกะโหลกศีรษะสูงให้มีความชัดเจนและเข้าใจง่ายขึ้น จากการเรียนการสอนแบบเดิมเป็นการบรรยายและนำเสนอด้วย Power point เป็นส่วนใหญ่ ทำให้การมองภาพต่าง ๆ ในขณะเรียนไม่ชัดเจน จึงส่งผลต่อความมั่นใจของนักศึกษาพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยบาดเจ็บที่สมองขณะขึ้นฝึกภาคปฏิบัติ

ฉะนั้นความมั่นใจของนักศึกษาพยาบาลจึงเป็นสิ่งสำคัญ และจากแนวคิดที่เกี่ยวกับการรับรู้สมรรถนะแห่งตนของ Bandura¹ ได้กล่าวไว้ว่า การรับรู้ความสามารถของตน (self-efficacy) เป็นการประมวลการตัดสินใจของบุคคลเกี่ยวกับความสามารถของตนเองในการกระทำหรือปฏิบัติพฤติกรรมบางอย่างให้สำเร็จ หากบุคคลรับรู้ความสามารถของตนเองสูง จะมีความอดทน อุทิศหา ไม่ย่อท้อ และจะสามารถ

ทำภารกิจหรือพฤติกรรมที่ตนคาดหวังไว้ประสบผลสำเร็จ โดยกระบวนการหรือกลวิธีที่บุคคลจะพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองมี 4 วิธี คือ ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ (Performance accomplishment) การได้เห็นประสบการณ์ผู้อื่น (Vicarious experience) การใช้คำพูดชักจูง (Verbal persuasion) และการกระตุ้นทางร่างกายและอารมณ์ (Physiological and affective states) ดังนั้น ถ้านักศึกษาพยาบาลทุกคนมีการรับรู้ความสามารถของตนเองผ่านการชมสื่อวีดิทัศน์ ทำให้มองเห็นภาพที่มีการเคลื่อนไหวกระตุ้นความสนใจจากการได้ยินเสียง ย่อมส่งผลให้มีเจตคติที่ดี มีความมั่นใจในการให้การพยาบาลผู้ป่วยบาดเจ็บทางสมองได้อย่างเหมาะสมและปลอดภัย

จากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมา พบว่ายังไม่พบผลงานวิจัยที่ใช้หลัก ABCs ในการดูแลผู้ป่วยที่มีความดันในกะโหลกศีรษะสูง ซึ่งหลัก ABCs เป็นหลักการช่วยเตือนความจำ หมายถึง อักษรย่อ A-J โดยตัวอักษรแต่ละตัวจะเน้นย้ำในประเด็นหลักของพยาธิสภาพ อาการ การตรวจวินิจฉัย การรักษา และการพยาบาลที่สำคัญของผู้ป่วยที่มีภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูง มีเพียงงานวิจัยสื่อวีดิทัศน์ควบคู่กับการใช้โจทย์สถานการณ์กับการเรียนการสอนนักศึกษาพยาบาล ซึ่งพบว่า นักศึกษาพยาบาลมีความรู้และความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลในการทำหัตถการเพิ่มขึ้น² ดังนั้น อาจารย์ผู้สอนภาคปฏิบัติจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนากัลยศาสตร์การสอนในการเสริมความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาล ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาสื่อวีดิทัศน์ ABCs ในการดูแลผู้ป่วยที่มีภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูง จากกรอบแนวคิดของบทความวิชาการเรื่อง การใช้หลัก ABCs ในการดูแลผู้ป่วยที่มีภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูง ของ Rukyingchareon, Thaikla และ Suvarnakuta³ ที่พัฒนามาจากแนวคิดของ Hussein, Zettel and Suykens⁴ มาใช้ประกอบการสอนในการดูแลผู้ป่วยบาดเจ็บทางสมองที่มีภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูงในรายวิชาภาคปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 2 ฉะนั้นถ้ามีหลักในการช่วยจำง่าย ๆ สำหรับนักศึกษาพยาบาลในการช่วยเตือนความจำถึงการช่วยแก้ปัญหาทางการพยาบาลและอาการที่เป็นปัญหาในผู้ป่วยที่มีความดันในกะโหลกศีรษะสูง เพียงแค่จำหลัก ABCs ผ่านอักษร A-J ตามหลักอักษรภาษาอังกฤษผ่านการดูสื่อวีดิทัศน์ จะทำให้นักศึกษาพยาบาล

ทุกคนมีความมั่นใจในการให้การพยาบาลผู้ป่วยที่บาดเจ็บทางสมองที่มีโอกาสเกิดภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูงได้อย่างเหมาะสมและทันเวลา ส่งผลทำให้ผู้ป่วยเกิดความปลอดภัยจากภาวะคุกคามต่อชีวิต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยบาดเจ็บทางสมองของนักศึกษาพยาบาลก่อนและหลังการใช้การใช้อัลกอริทึม ABCs ในการดูแลผู้ป่วยความดันในกะโหลกศีรษะสูง
2. เพื่อเปรียบเทียบความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยบาดเจ็บทางสมองของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มที่ใช้วิดีโอ ABCs ในการดูแลผู้ป่วยความดันในกะโหลกศีรษะสูง และกลุ่มที่ได้รับการสอนตามปกติ
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลต่อการใช้อัลกอริทึม ABCs ในการดูแลผู้ป่วยความดันในกะโหลกศีรษะสูงในการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ

สมมติฐานการวิจัย

1. ความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยบาดเจ็บทางสมองของนักศึกษาพยาบาล กลุ่มที่ใช้วิดีโอ ABCs ในการดูแลผู้ป่วยความดันในกะโหลกศีรษะสูง สูงกว่าก่อนใช้วิดีโอ ABCs ในการดูแลผู้ป่วยความดันในกะโหลกศีรษะสูง
2. ความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยบาดเจ็บทางสมองของนักศึกษาพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มที่ใช้วิดีโอ ABCs ในการดูแลผู้ป่วยความดันในกะโหลกศีรษะสูง สูงกว่ากลุ่มควบคุม
3. ความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลต่อการใช้อัลกอริทึม ABCs ในการดูแลผู้ป่วยความดันในกะโหลกศีรษะสูง ในการเรียนการสอนภาคปฏิบัติมีคะแนนตั้งแต่ระดับมากขึ้นไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อัลกอริทึม ABCs ในการดูแลผู้ป่วยความดันในกะโหลกศีรษะสูง ได้พัฒนาจากกรอบแนวคิดของบทความ

วิชาการเรื่อง การใช้หลัก ABCs ในการดูแลผู้ป่วยที่มีภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูงของ Rukyingchareon, Thakla และ Suvarnakuta³ ที่พัฒนามาจากแนวคิดของ Hussein, Zettel and Suykens⁴ ซึ่งหลัก ABCs เป็นหลักการช่วยเตือนความจำ หมายถึง อักษรย่อ A-J โดยตัวอักษรแต่ละตัวจะเน้นย้ำในประเด็นหลักของพยาธิสภาพ อาการ การตรวจวินิจฉัย การรักษา และการพยาบาลที่สำคัญของผู้ป่วยที่มีภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูง และความเชื่อมั่นในตนเอง ได้พัฒนาจากแนวคิด ทฤษฎีความสามารถของตนเองของ Bandura¹ นำมาสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้โดยนำมาใช้บางส่วน จากความเชื่อที่ว่ากลวิธีที่บุคคลจะพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองมี 4 วิธี คือ ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ การได้เห็นประสบการณ์ผู้อื่น การใช้คำพูดชักจูง และการกระตุ้นทางร่างกาย และอารมณ์ ดังนั้นถ้าบุคคลมีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ ย่อมส่งผลต่อกระบวนการคิด ทำให้มีเจตคติที่ดี จูงใจให้เกิดความเชื่อมั่นและมีความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) ศึกษาแบบสองกลุ่ม วัดก่อนและหลังการทดลอง (two group pretest – posttest design)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในคณะพยาบาลศาสตร์วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 90 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2565 และได้ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 2 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง 45 คน และ กลุ่มทดลอง 45 คน โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. แบ่งคะแนนนักศึกษา เป็น 3 ช่วงคะแนน คือ สูง กลาง และต่ำ โดยพิจารณาจากค่า T-score จากรายวิชาทฤษฎีการพยาบาลผู้ใหญ่ 2 นำไปจัดกลุ่มของนักศึกษาเป็น 12 กลุ่มตามรูปแบบของการขึ้นฝึกปฏิบัติทั้ง 6 หอผู้ป่วย ใน 3 โรงพยาบาล โรงพยาบาลละ 4 กลุ่ม โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง

2 กลุ่ม และ กลุ่มควบคุม 2 กลุ่ม หลังจากนั้นจึงคัดเลือก นักศึกษาเข้ากลุ่มตามเกณฑ์ช่วงคะแนน โดยทั้งกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมจะมีจำนวนนักศึกษาเท่ากัน กลุ่มละ 7-8 คน/ หอผู้ป่วย ซึ่งคะแนนจะคล้อยตามค่า T-score

2. คัดเลือกกลุ่มทดลองโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) จำนวน 6 กลุ่ม มีนักศึกษา จำนวน 45 คน และจำนวนกลุ่มที่เหลือเป็นกลุ่มควบคุม จำนวน 6 กลุ่ม มีนักศึกษาจำนวน 45 คน

3. การควบคุมตัวแปรแทรกซ้อน ช่วงของการฝึก ภาควิชาปฏิบัติแบ่ง 2 ช่วงเวลา ได้แก่ การเตรียมความพร้อมของ นักศึกษาโดยการปฐมนิเทศก่อนการขึ้นฝึกภาคปฏิบัติการ พยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 2 โดยแบ่งเป็น 2 ครั้ง ตามช่วงเวลา: กลุ่มควบคุมขึ้นฝึกภาคปฏิบัติ 6 สัปดาห์แรก ปฐมนิเทศ ครั้งที่ 1 และ กลุ่มทดลองขึ้นฝึกภาคปฏิบัติ 6 สัปดาห์หลัง ปฐมนิเทศครั้งที่ 2 (ทั้ง 2 กลุ่ม ได้รับการปฐมนิเทศ 1 ครั้ง ควบคู่ช่วงเวลา)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการทดลอง คือ วิดีทัศน์ ABCs ในการดูแลผู้ป่วยความดันในกะโหลกศีรษะสูงที่ผู้วิจัย พัฒนาขึ้นจากกรอบแนวคิดของบทความวิชาการเรื่อง การใช้หลัก ABCs ในการดูแลผู้ป่วยที่มีภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูง ของ Rukyingchareon, Thakla และ Suvarnakuta³ ที่พัฒนามาจากแนวคิดของ Hussein, Zettel and Suykens⁴ ทำให้ผู้เรียนส่งผลต่อกระบวนการคิด และ จูงใจให้เกิดความเชื่อมั่น สามารถตัดสินใจ ปฏิบัติกิจกรรมการ พยาบาลได้ ตามกรอบแนวคิดทฤษฎีของ Bandura¹ รายละเอียดของวิดีโอเป็นหลักช่วยเตือนความจำในการดูแล ผู้ป่วยความดันในกะโหลกศีรษะสูงผ่านอักษร ABCs โดยมีความยาวของวิดีโอ 26 นาที ประกอบด้วยพยาธิสภาพ อาการ การตรวจวินิจฉัย การรักษา และการพยาบาลที่สำคัญ ของผู้ป่วยที่มีภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม

1) แบบประเมินความมั่นใจในการปฏิบัติการ พยาบาลผู้ป่วยบาดเจ็บทางสมอง โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นตาม กรอบแนวคิดทฤษฎีของ Bandura¹ 22 ข้อ วัดความรู้ 6 ข้อ เจตคติ 4 ข้อ ทักษะการปฏิบัติการพยาบาล 12 ข้อ โดยคะแนน สูงสุด 110 คะแนน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 คะแนนต่ำสุด

22 คะแนน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 มีลักษณะคำตอบเป็น มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากคะแนน 1- 5 ได้แก่ ความ มั่นใจน้อยที่สุด ความมั่นใจน้อย ความมั่นใจปานกลาง ความ มั่นใจมาก และ ความมั่นใจมากที่สุด

2) แบบสอบถามความพึงพอใจของการใช้สื่อ วิดีทัศน์ ABCs ในการดูแลผู้ป่วยความดันในกะโหลกศีรษะสูง ผู้วิจัยพัฒนามาจากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา ตอบบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์รายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ของ Wajanawisit⁵ 10 ข้อ โดยคะแนนสูงสุด 50 คะแนน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 5.00 คะแนนต่ำสุด 10 คะแนน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 มีลักษณะคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากคะแนน 1- 5 ได้แก่ ความพึงพอใจน้อยที่สุด ความพึงพอใจ น้อย ความพึงพอใจปานกลาง ความพึงพอใจมาก และความ พึงพอใจมากที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

โดยผ่านการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน หลังจากนั้นปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ และนำไปทดลองใช้กับ ผู้ที่มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (content validity index : CVI) ของสื่อวิดีโอ ABCs ในการดูแลผู้ป่วยความดันในกะโหลก ศีรษะสูง ความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยบาดเจ็บ ทางสมอง และความพึงพอใจของการใช้วิดีโอ ABCs ในการ ดูแลผู้ป่วยความดันในกะโหลกศีรษะสูง เท่ากับ .88 .88 และ .83 ตามลำดับ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความ มั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยบาดเจ็บทางสมอง และ แบบสอบถามความพึงพอใจของการใช้วิดีโอ ABCs ในการ ดูแลผู้ป่วยความดันในกะโหลกศีรษะสูง ใช้สูตรสัมประสิทธิ์ แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha Coefficient) ได้ค่าเท่ากับ .88 และ .84 ตามลำดับ

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

โครงการวิจัยนี้ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการ พิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ วิทยาลัยนานาชาติเซนต์ เทเรซา หมายเลขการรับรอง STIC 002/2022 ลงวันที่ 12 เมษายน 2565 และได้ขออนุญาตทำการวิจัยจากคณบดีคณะ พยาบาลศาสตร์และกลุ่มตัวอย่าง โดยอธิบายขั้นตอนการวิจัย สิทธิของผู้เข้าร่วมวิจัย เปิดโอกาสให้ซักถามและให้อิสระใน การตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัย สามารถถอนตัวออกจากการวิจัย โดยไม่มีผลกระทบต่อการเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ภายหลังได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาวิจัยในคนของคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซาเพื่อให้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลได้แล้ว นัดหมายวัน-เวลาที่จะดำเนินการทดลองและเก็บข้อมูล ในการเก็บข้อมูลโดยทีมผู้ทำวิจัยทั้ง 3 คน เป็นผู้เก็บข้อมูลโดยแยกประจำโรงพยาบาลละ 1 คน/กลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม และ กลุ่มควบคุม 2 กลุ่ม โดยผู้ทำวิจัยทั้ง 3 คน รับผิดชอบเป็นอาจารย์นิเทศประจำหอผู้ป่วยวิกฤตศัลยกรรมของแต่ละโรงพยาบาล ทำการเก็บข้อมูลกลุ่มควบคุมก่อนใน 6 สัปดาห์แรก และเก็บข้อมูลกลุ่มทดลองใน 6 สัปดาห์หลัง (กลุ่มควบคุม และ กลุ่มทดลองทำการฝึกภาคปฏิบัติคนละช่วงเวลา โดยกลุ่มควบคุมฝึกภาคปฏิบัติใน 6 สัปดาห์แรก กลุ่มทดลองทำการฝึกภาคปฏิบัติในช่วง 6 สัปดาห์หลัง) ผู้วิจัยชี้แจงให้กลุ่มตัวอย่างทราบรายละเอียดของการดำเนินการทดลอง เริ่มดำเนินการทดลองดังนี้

ขั้นที่ 1 การเตรียมความพร้อมก่อนขึ้นฝึกภาคปฏิบัติ

ปฐมนิเทศการฝึกภาคปฏิบัติ ชี้แจงรายวิชาและระเบียบในการฝึกปฏิบัติ การเตรียมความพร้อมนักศึกษาในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วย 2 ช่วงเวลา โดยขั้นตอนในการปฐมนิเทศของทั้ง 2 กลุ่ม แบ่งเป็น 2 ครั้ง **กลุ่มควบคุม** เป็นกลุ่มที่ได้รับการฝึกภาคปฏิบัติใน 6 สัปดาห์แรก ได้รับการปฐมนิเทศครั้งที่ 1 จะได้รับการทบทวนทักษะ 4 เรื่อง **กลุ่มทดลอง** ได้รับการฝึกภาคปฏิบัติใน 6 สัปดาห์ต่อมา ได้รับการปฐมนิเทศครั้งที่ 2 ได้รับการทบทวนทักษะ 3 เรื่อง + การชมสื่อวีดิทัศน์ ABCs ในการดูแลผู้ป่วยความดันในกะโหลกศีรษะสูง ใช้ระยะเวลา 26 นาที แทนการสอนตามปกติในทักษะเรื่องการดูแลผู้ป่วยที่มีความดันในกะโหลกศีรษะสูง ซึ่งเป็นการใช้เอกสารนำเสนอ Power point ประกอบการบรรยาย

ขั้นที่ 2 ขณะฝึกปฏิบัติงาน ณ แหล่งฝึก (สัปดาห์ที่ 1-2)

สร้างสัมพันธภาพระหว่างอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา การเตรียมความพร้อมด้านสภาพแวดล้อมในคลินิก การมอบหมายผู้ป่วยบาดเจ็บทางสมอง ต่อนักศึกษาให้ดูแล 1:1 โดยรับผิดชอบดูแลผู้ป่วยบาดเจ็บทางสมองอย่างน้อย 1 ราย ในช่วง 3 สัปดาห์ ตลอดการขึ้นฝึกภาคปฏิบัติ

แผนกหอผู้ป่วยวิกฤตศัลยกรรม 3 สัปดาห์ (กรณีที่มีผู้ป่วยบาดเจ็บที่สมองมีจำนวนไม่เพียงพอ จำเป็นต้องมอบหมายผู้ป่วย 1 คน/นักศึกษา 2 คน ให้แยกกันเขียนแผนการพยาบาลเฉพาะบุคคล) มีการเขียนแผนการพยาบาลก่อนให้การพยาบาล ทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง และมีกำหนดส่งงานเป็นไปตามข้อกำหนดการส่งงานของรายวิชา พร้อมเสริมแรงทางบวกให้แก่นักศึกษาที่ดูแลผู้ป่วยที่ได้รับบาดเจ็บทางสมองทุกคน พร้อมเน้นย้ำให้กลุ่มทดลองดูวีดิทัศน์ ABCs ในการดูแลผู้ป่วยความดันในกะโหลกศีรษะสูง ในการทบทวนได้ตลอดเวลาของการฝึกปฏิบัติงาน

ขั้นที่ 3 ติดตามและประเมินผล

ผู้ทำวิจัยทั้ง 3 คน เป็นผู้ชี้แจงการเก็บแบบประเมินทุกฉบับเอง และเน้นย้ำการดูวีดิทัศน์ ABCs ในการดูแลผู้ป่วยความดันในกะโหลกศีรษะสูง ในสัปดาห์ที่ 3 ให้กลุ่มทดลองทำแบบประเมินความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยบาดเจ็บทางสมอง และความพึงพอใจของการใช้วีดิทัศน์ ABCs ในการดูแลผู้ป่วยความดันในกะโหลกศีรษะสูง หลังจากได้ทำการดูแลผู้ป่วยบาดเจ็บทางสมองอย่างน้อย 1 ราย ใน 3 สัปดาห์ และกลุ่มควบคุมทำแบบประเมินความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยบาดเจ็บทางสมองในขณะที่ขึ้นฝึกภาคปฏิบัติในหอผู้ป่วยวิกฤตศัลยกรรมในสัปดาห์ที่ 3

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลทั่วไป และแบบสอบถามความพึงพอใจของการใช้วีดิทัศน์ ABCs ในการดูแลผู้ป่วยความดันในกะโหลกศีรษะสูง ใช้สถิติเชิงพรรณนาด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยวิกฤตศัลยกรรมของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลัง ใช้วีดิทัศน์ ABCs ในการดูแลผู้ป่วยความดันในกะโหลกศีรษะสูงร่วมกับการสอนตามปกติ โดยทดสอบด้วยค่าสถิติ Paired t-test และเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ Independent t-test

ผลการวิจัย

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยวิกฤตศัลยกรรมในการดูแลผู้ป่วยบาดเจ็บทางสมองของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3

ในกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังทดลอง พบว่าระดับความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยวิกฤตศัลยกรรม หลังทดลอง ($M = 4.01$, $SD = .22$) สูงกว่าก่อนทดลอง

($M = 3.31$, $SD = .53$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตารางเปรียบเทียบความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยวิกฤตศัลยกรรมของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ในการดูแลผู้ป่วยบาดเจ็บทางสมอง ในกลุ่มทดลอง ระหว่างก่อนทดลองและหลังทดลอง

ความมั่นใจในการปฏิบัติการ	M	SD	Paired t-test	p-value
ก่อนทดลอง (n = 45)	3.31	.53	-7.101	.000
หลังทดลอง (n = 45)	4.01	.22		

$p < .05$

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยวิกฤตศัลยกรรม ในการดูแลผู้ป่วยบาดเจ็บทางสมองของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 3 หลังทดลอง ของกลุ่มทดลอง มีระดับความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยวิกฤตศัลยกรรม ($M = 4.01$, $SD = .25$) สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .05 ($M = 3.61$, $SD = .27$) ดังตารางที่ 2

ผลการประเมินความพึงพอใจของการใช้สื่อวีดิทัศน์ ABCs ในการดูแลผู้ป่วยความดันในกะโหลกศีรษะสูงของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 3 ของกลุ่มทดลองจำนวน 45 คน อยู่ในระดับมาก ($M = 4.37$, $SD = .48$)

ตารางที่ 2 ตารางเปรียบเทียบความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยวิกฤตศัลยกรรมของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ในการดูแลผู้ป่วยบาดเจ็บทางสมอง หลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

ความมั่นใจในการปฏิบัติการ	M	SD	Independent t-test	p-value
กลุ่มทดลอง (n = 45)	4.01	.25	4.868	.000
กลุ่มควบคุม (n = 45)	3.61	.27		

* $p < .05$

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยวิกฤตศัลยกรรมในการดูแลผู้ป่วยบาดเจ็บทางสมองของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ก่อนและหลังการใช้สื่อวีดิทัศน์ ABCs ในการดูแลผู้ป่วยความดันในกะโหลกศีรษะสูงร่วมกับสอนปกติพบว่าระดับความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยวิกฤตศัลยกรรม ในการดูแลผู้ป่วยบาดเจ็บทางสมอง สูงกว่า ก่อนทดลอง อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าสื่อวีดิทัศน์ ABCs ในการดูแลผู้ป่วยความดันในกะโหลกศีรษะสูง ร่วมกับการสอนปกติ สามารถทำให้นักศึกษาพยาบาลมีความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยบาดเจ็บทางสมองได้มากขึ้น เพราะการเรียนการสอนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์มีเนื้อหาที่น่าสนใจ ครอบคลุม การใช้ภาษามีความกระชับ เข้าใจได้ง่าย มองเห็นภาพ เสียงชัดเจน สามารถนำไปทบทวนด้วยตนเอง สะดวก เปิดดูได้ตลอดเวลา สอดคล้องกับ Jungpanich

และ Srisailaun⁶ ได้ศึกษาผลของการใช้วีดิทัศน์แบบแผนการดูแลผู้ป่วยประจำวันต่อความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 พบว่าความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยหลังการใช้วีดิทัศน์แบบแผนการดูแลผู้ป่วยประจำวัน ร่วมกับการสอนปกติ มีระดับความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยสูงกว่าก่อนทดลอง สอดคล้องกับ Buddam et al.⁷ ผลการศึกษาเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทักษะปฏิบัติการสอนลดปวดในระยะรอคลอดของนักศึกษา ก่อนใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หลังใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ครั้งที่ 1 และหลังการใช้สื่อครั้งที่ 2 โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการใช้สื่อครั้งที่ 2 สูงกว่าหลังการใช้ครั้งที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ($p < .001$) สอดคล้องกับ Bandura¹ ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นใจในการทำงานได้จากการเห็นผู้อื่นปฏิบัติพฤติกรรมนั้นและตนเองก็สามารถปฏิบัติพฤติกรรมอย่างที่ได้เห็นได้เช่นกัน ดังนั้น ความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล จึงมีผลมาจากการเห็นแนวทางในการฝึกปฏิบัติจากบทบาทสมมติในวีดิทัศน์ ร่วมกับการสอนตามปกติ เมื่อต้องขึ้นฝึกปฏิบัติงานจริงบนหอผู้ป่วยจะสร้างความมั่นใจในการขึ้นฝึกปฏิบัติการพยาบาลมากขึ้น

ผลการเปรียบเทียบความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยวิกฤตศัลยกรรมของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 กลุ่มที่ใช้วีดิทัศน์ ABCs ในการดูแลผู้ป่วยความดันในกะโหลกศีรษะสูงร่วมกับการสอนตามปกติ และ กลุ่มควบคุม พบว่า ความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยวิกฤตศัลยกรรมในการดูแลผู้ป่วยบาดเจ็บทางสมองหลังทดลองของกลุ่มทดลอง มีระดับความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยวิกฤตศัลยกรรม สูงกว่า กลุ่มควบคุม สอดคล้องกับ Jungpanich และ Srisailaun⁶ ศึกษาผลการเปรียบเทียบความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 หลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มที่ใช้สื่อวีดิทัศน์แบบแผนการดูแลผู้ป่วยประจำวันร่วมกับการสอนปกติ กับ กลุ่มที่ได้รับการสอนปกติ พบว่า ระดับความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วย กลุ่มที่ใช้วีดิทัศน์แบบแผนการดูแลผู้ป่วยประจำวันร่วมกับการสอนปกติ มีระดับความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยสูงกว่า

กลุ่มที่ได้รับการสอนปกติ สอดคล้อง Homsombut⁸ ศึกษาประสิทธิภาพของการใช้สื่อวีดิทัศน์เรื่องการเช็ดตาในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพ 2 พบว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยสื่อวีดิทัศน์ มีคะแนนเฉลี่ยความมั่นใจในการปฏิบัติการเช็ดตาสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนแบบอธิบายปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Pinar, Akalin และ Abay⁹ ศึกษาผลของการเรียนการสอนโดยใช้วีดิทัศน์ต่อสมรรถนะการตรวจร่างกายทารกของนักศึกษาพยาบาลใหม่ พบว่าคะแนนทักษะการสอบปฏิบัติการตรวจร่างกายทารกโดย OSCE สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ Ponkaew, Thasanoh Elter และ Suwanwaiphatthana¹⁰ ศึกษาผลของการใช้สื่อวีดิทัศน์ เรื่องการพยาบาลเด็กโรคหัวใจและหลอดเลือดต่อความรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์บัณฑิต พบว่าคะแนนเฉลี่ยความรู้ระหว่างกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์เรื่องการพยาบาลเด็กโรคหัวใจและหลอดเลือด และกลุ่มเปรียบเทียบ พบว่าคะแนนเฉลี่ยความรู้หลังเรียนใช้สื่อวีดิทัศน์ของกลุ่มทดลอง สูงกว่า กลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับการศึกษาของ Wattanachai, Yingrengreun¹¹ ที่พบว่าสื่อวีดิทัศน์สามารถช่วยให้ผู้เรียนลดความผิดพลาดในการสาธิตการปฏิบัติการพยาบาลต่าง ๆ ได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Sanongdej, Wangpitipanit, Chonsin และ Chalernpichai² พบว่าการสอนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ร่วมกับโจทย์สถานการณ์พยาบาลอาชีวอนามัยทำให้นักศึกษาพยาบาลเกิดความมั่นใจว่าจะสามารถปฏิบัติการพยาบาลอาชีวอนามัยได้จริง เนื่องจากเป็นสื่อมีลติมีเดียที่สามารถมองเห็นภาพ และเสียงได้อย่างชัดเจน ช่วยกระตุ้นการรับรู้ที่ดี และนำไปสู่การฝึกปฏิบัติการพยาบาลได้ดี สอดคล้องกับแนวคิดของ Edgar Dale¹² ที่กล่าวว่าสื่อการสอนทำให้นามธรรมเกิดเป็นรูปธรรม เพราะจินตนาการอย่างเดียวผู้เรียนไม่สามารถทำให้เกิดรูปธรรมได้ สื่อการสอนจะทำให้สิ่งที่ซับซ้อนให้เป็นเรื่องง่ายขึ้น สามารถแก้ปัญหาข้อจำกัดต่าง ๆ ได้ ความรู้ที่ได้รับจากกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ช่วยให้นักศึกษาพยาบาลมีความรู้ความเข้าใจในบทเรียนเพิ่มมากขึ้น และ Bloom¹³ กล่าวว่า การให้ผู้เรียนได้รับสิ่งใหม่จะสร้างความสนใจให้กับผู้เรียนได้ดี สำหรับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนตาม

ปกติ ซึ่งเป็นการได้รับข้อมูลจากการปฐมนิเทศ และทบทวน ความรู้ทักษะปฏิบัติการพยาบาล (refresh) ซึ่งนักศึกษาไม่ได้ มีโอกาสเห็นของจริง ต้องจินตนาการด้วยตนเองทำให้ไม่เข้าใจ เกิดการเรียนรู้ได้ไม่เต็มที่ หรือไม่สมารถนำความรู้ที่ได้รับไป สู่ความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลบนผู้ป่วยได้ สรุปได้ ว่าวิธีการสอนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ ทำให้นักศึกษาพยาบาลเกิด ความมั่นใจว่าจะสามารถปฏิบัติการพยาบาลได้จริง สื่อวีดิทัศน์ เป็นสื่อมัลติมีเดียที่สามารถมองเห็นภาพและเสียงได้อย่าง ชัดเจน กระตุ้นการรับรู้ นำไปสู่จินตนาการ การรับรู้ที่ดีจะนำ ไปสู่การฝึกปฏิบัติการพยาบาลได้ดี ช่วยให้ผู้เรียนมีความมั่นใจ ในการปฏิบัติการพยาบาลได้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

ผลการประเมินความพึงพอใจของการใช้วีดิทัศน์ ABCs ในการดูแลผู้ป่วยความดันในกะโหลกศีรษะสูง บนหอ ผู้ป่วยวิกฤตศัลยกรรมของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 อยู่ในระดับมาก การที่นักศึกษากลุ่มทดลองมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับ มาก เนื่องจากสื่อวีดิทัศน์มีภาพประกอบเคลื่อนไหวจาก บทบาทสมมติ และเสียงประกอบที่เหมือนจริง และสื่อความ หมายได้ตรงกับเนื้อหา สามารถกระตุ้นความสนใจได้ดี สอดคล้องกับ Jermworapipat, Demile และ Chunchai¹⁴ ศึกษาผลกาเรียนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ต่อความรู้ ความมั่นใจ และ ความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ในการวางแผน จำหน่ายก่อนกลับบ้านของผู้ป่วยที่ใส่ท่อหลอดลมคอและ ผู้ดูแล พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีความพึงพอใจต่อการใช้อยู่ ในระดับสูง สอดคล้องกับการศึกษาของ Fiorella, Stull, Kunhlmann, Mayer¹⁵ พบว่าการใช้สื่อวีดิทัศน์เป็น เครื่องมือทางการศึกษาต่อการรับรู้ของนักเรียนช่วยเพิ่ม ประสิทธิภาพของแรงจูงใจในการเรียนรู้ ในการวิจัยครั้งนี้ บทเรียนโดยใช้อักษรย่อถ่ายทอดออกมาเป็นสื่อวีดิทัศน์เป็น เครื่องมือทางการศึกษาที่เข้าใจได้ง่าย สามารถเรียนรู้ด้วย ตนเองและทบทวนได้หลายครั้ง ประกอบกับหลักการช่วย เตือนความจำ ABCs ในการดูแลผู้ป่วยความดันในกะโหลก ศีรษะสูงผ่านอักษร A-J ตามหลักอักษรภาษาอังกฤษ ผ่านการ ดูสื่อวีดิทัศน์ทำให้นักศึกษาพยาบาลทุกคนมีความมั่นใจในการ ให้การพยาบาล และเข้าใจถึงผลกระทบทางสรีรวิทยาของ ผู้ป่วยที่มีการบาดเจ็บที่สมอง โดยให้ความสำคัญในเรื่องของ การสังเกตอาการที่สำคัญ และการดูแลผู้ป่วยที่มีภาวะความ ดันในกะโหลกศีรษะสูงได้อย่างเหมาะสมและทันเวลา ดังนั้น

ในการเรียนการสอนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ เนื้อหาที่นำเสนอจะมี ความครอบคลุม การใช้ภาษามีความกระชับ เข้าใจได้ง่าย มองเห็นภาพ เสียงชัดเจน สามารถนำไปทบทวนด้วยตนเอง สะดวก เปิดดูได้ตลอดเวลา และต้องคำนึงถึงประสบการณ์ ของผู้เรียน เวลา และสถานที่ที่ต้องมีความเอื้ออำนวย เพื่อให้การ เรียนการสอนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์มีประสิทธิภาพและผู้เรียนมี ความพึงพอใจ

จากผลการวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปได้ว่า การใช้สื่อ วีดิทัศน์ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะช่วยพัฒนาความรู้และ ทักษะของนักศึกษาพยาบาล ทำให้นักศึกษาพยาบาลเกิดความ มั่นใจต่อความสามารถปฏิบัติการพยาบาลได้จริง ประกอบกับ ปัจจุบันเทคโนโลยีมีความก้าวหน้ามากขึ้น อาจารย์ผู้สอนควรมีการพัฒนาและปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอน เพื่อให้ทันยุคสมัยและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป การนำสื่อ วีดิทัศน์มาประยุกต์ในการเรียนการสอนร่วมกับการบรรยาย หรือการสาธิต ถือเป็นการให้อิสระผู้เรียนในการเรียนรู้ด้วย ตนเอง ไม่จำกัดเวลา และขอบเขต เพื่อตอบสนองการเรียนรู้ ที่แตกต่างกันในแต่ละบุคคล โดยอาจารย์ผู้สอนอาจคอย ช่วยเหลือชี้แนะ เมื่อผู้เรียนไม่เข้าใจ ซึ่งถือได้ว่าเป็นประโยชน์ อีกทางหนึ่งในการเรียนในยุคปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ควรนำสื่อวีดิทัศน์ ABCs ในการดูแลผู้ป่วยความดัน ในกะโหลกศีรษะสูงไปใช้เป็นสื่อในการสอนรายบทเรียนหัวข้อ การพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูง ร่วมกับการบรรยาย

ควรนำสื่อวีดิทัศน์ ABCs ในการดูแลผู้ป่วยความดัน ในกะโหลกศีรษะสูง ไปใช้ในการเตรียมความพร้อมของ นักศึกษาพยาบาลก่อนขึ้นฝึกปฏิบัติในหอผู้ป่วยวิกฤตทาง ศัลยกรรม ในปีการศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยพบว่าสื่อวีดิทัศน์ ABCs ในการดูแล ผู้ป่วยความดันในกะโหลกศีรษะสูงสามารถทำให้นักศึกษา พยาบาลมีความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลอยู่ในระดับมาก จึงควรมีการผลิตสื่อวีดิทัศน์ในเรื่องอื่น ๆ ที่หลากหลายเพิ่ม มากขึ้น และควรเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับการวางแผนจำหน่าย โดยใช้หลัก D – METHOD มาใช้ร่วมกับสื่อวีดิทัศน์นี้ด้วย เพื่อให้ นักศึกษาวางแผนการพยาบาลผู้ป่วยได้ครอบคลุมถึง ระยะการพักฟื้นเมื่อผู้ป่วยกลับบ้าน

References

1. Bandura, A. Self-efficacy: The exercise of control. New York : W.H. Freeman and Company; 1997.
2. Sanongdej W, Wangpitipanit S, Chonsin P, Chalernpichai T. Development and effect of video media combined with scenario on knowledge and self-confidence in practice of occupational health nursing for nursing students. *Ramathibodi Medical Journal* 2018;24(1): 94-107. (in Thai)
3. Rukyingchareon K, Thaikla A, Suvarnakuta P. Use of the ABCs mnemonic concept in caring for patients with increased intracranial pressure. *Journal of Health Science Research* 2018; 12 (Supplement):12-9. (in Thai)
4. Hussein MTEL, Zettel S, Suykens AM. The ABCs of managing increased intracranial pressure. *Journal of Nursing Education and Practice* 2017;7(4):6-14.
5. Wajanawisit T. Development of e-Learning on Information technology course, Kuakarun Faculty of Nursing. *Kuakarun Journal of Nursing* 2014;21(1):100-13. (in Thai)
6. Jungpanich A, Srisailaun O. Effects of using daily care plan video teaching on clinical self-confidence and satisfaction of nursing students, Kuakarun Faculty of Nursing, Navamindradhiraj University. *Kuakarun Journal of Nursing* 2015;22(1):17-34. (in Thai)
7. Buddam M, Suwanpakdee W, Ritmontre O, Noonart T, Tantanokit J. Effectiveness of electronic media usage on pain relief strategy during labor. *Journal of Sakon Nakhon Hospital* 2021;24(2): 13-25. (in Thai)
8. Homsombut Y, Khakhuen S, White J, Jittasuttho J, Kerdchuen K, Aunprom S. Efficiency of an instructional video on eye care used in the course of persons with health problem practicum II in Boromarajonani College of Nursing, Nakhon Ratchasima. *The Southern College Network Journal of Nursing and Public Health* 2020;7(2):51-64. (in Thai)
9. Pinar G, Akalin A, Abay H. The effect of video based simulation training on neonatal examination competency among Turkish Nursing Students. *European Scientific* 2016;12(15): 394-405.
10. Ponkaew W, Thasanoh Elter P, Suwanwaiphatthana W. The effects of educational video about nursing care for children with cardiovascular disease on knowledge of bachelor nursing students. *Research and Development Health System Journal* 2020;13(2):521-27. (in Thai)
11. Wattanachai P, Yingrengreung S. The development of video lesson on nasopharyngeal and oral suction in children for nursing students at Boromarajonani College of Nursing, Bangkok. *Journal of Health and Nursing Research* 2019;35(2):210-23. (in Thai)
12. Dale E. Audio-Visual methods in teaching. 3rd ed. New York: Dryden Press; 1996.
13. Bloom, B.S. Taxonomy of education objective: cognitive domain. New York: David McKey; 1964.

14. Jermworapipat S, Demile L, Chunchai S. The Effects of learning with a video lesson on sophomore nursing students' knowledge, confidence and practice satisfaction of discharge planning for patients with tracheostomy and caregivers. *Journal of Health and Nursing Research* 2023;39(2):147-60. (in Thai)
15. Fiorella L, Stull AT, Kuhlmann S, Mayer RE. Instructor presence in video lectures: The role of dynamic drawings, eye contact, and instructor visibility. *Journal of Educational Psychology* 2019;111(7):1162-71. doi: 10.1037/edu0000325